

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

**Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра дизайну і теорії мистецтва**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОМПОЗИЦІЯ КОСТЮМА

Освітня програма: Дизайн одягу

Спеціальність: 022.2 Дизайн

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 02 вересня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Конструювання
Викладач (-і)	Макогін Ганна Василівна,
Контактний телефон викладача	0502105870
E-mail викладача	makoginanna@ukr/net
Формат дисципліни	Дисципліна з циклу професійної та практичної підготовки нормативної частини. Лекції, практичні заняття
Обсяг дисципліни	360 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=63&id_cou=1544
Консультації	Консультації до самостійної роботи студентів проводиться на практичних заняттях
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Композиція костюма» - одна з базових у процесі навчання студентів за освітньою програмою «Дизайн одягу» і є підґрунтям для якісного дизайн-проектування систем костюма. Курс передбачає освоєння студентами методів пошуку образності костюма на основі творчих джерел, формування умінь створювати цілісну художньо виразну композицію костюма, опанування технік графічної виразності ескізу. Вони виховують у студентів естетично-художнє сприйняття об'ємно-просторових характеристик предметів, природних і культурних(штучних) об'єктів, розвивають художній смак (відчуття гармонії пропорцій, кольорів і фактур).</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу — формування художньо-образно мислення, ознайомлення з методиками пошуку художнього образу костюму, оволодіння техніками графічного вираження проектної ідеї.</p> <p>У результаті вивчення дисципліни студент повинен:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні закономірності, правила і прийоми композиції костюму, - принципи художньої організації і закономірності побудови ансамблю одягу; - методику творчої трансформації першоджерела при створенні сучасних образів; - закономірності зорового сприйняття форми костюма - графічні засоби і прийоми ескізування костюма. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати методи творчого пошуку композиції костюма на основі певних джерел творчого натхнення; - будувати цілісну художньо виразну композицію костюма у відповідності до суспільних уявлень про естетику ; - формувати варіативність первинної ідеї пластичного образу костюма, застосовуючи - підбирати графічні засоби художньої виразності ескізу; - будувати композицію одягу з урахуванням законів зорового сприйняття. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну одягу, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, методів і технологій дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p>	

<p>знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність працювати в команді; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; цінування та повага різноманітності та мультикультурності. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК): здатність застосовувати сучасні методики проектування моно- і полісистем одягу та аксесуарів різноманітного призначення; здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну одягу; здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності; здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності; здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах; здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення окремих швейних виробів чи систем одягу та їх рекламої графіки; здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності дизайнера одягу.</p>					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття					Загальна кількість годин
лекції					20
семінарські заняття / практичні / лабораторні					104
самостійна робота					236
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
1,2,3	Дизайн	1,2	нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Модуль 1 . Засоби гармонізації форм одягу.					
<u>IV семестр</u>	Лекція самостійна робота	№ 6, 8, 10 із списку літератури	2 4	5	1 тиждень навчання
<p>Тема 1. Основні поняття і термінологія композиції і художнього проектування костюма. План. Поняття «одяг», «костюм» та їх функції. Класифікація одягу. Одяг як об'єкт дизайну. Конструктивні пояси фігури людини. Пропорції жіночої фігури. Особливості зображення фігури чоловіка. Малюнок фігури за модульною системою (фас та профіль). Схеми пропорційних співвідношень в тілобудові дитини. Геометричні форми силуетів.</p>					

Основні і похідні форми одягу.					
<p>Тема 2. Основи композиції костюма. Засоби гармонізації форм одягу.</p> <p>План. Композиційна рівновага. Симетрія в організації костюму. Види симетрії в костюмі. Відношення і пропорційні закономірності в організації костюма. Ритмічні закономірності в побудові системи „костюм”. Статичність і динамічність в організації костюму. Композиційний центр. Акцент. Властивості просторової форми костюму. Засоби художньої виразності ескізу.</p>	Лекція, самостійна робота	№ 5,6, 8, 10 , 12 із списку літератури.	2 4	5	2-6 тижні навчання
Модуль 2. Образно-асоціативна основа творчого рішення композиції костюма					
<p>Тема 3. Методи творчої роботи дизайнера одягу.</p> <p>План. Джерела творчості дизайнера. Типи образного вирішення костюму. Алгоритми пошуку нової форми.</p> <p>Тема 4. Біонічні принципи формотворення.</p> <p>План. Екологічний напрям. Біонічний напрям у дизайні одягу. Напрямок «одухотвореного» дизайну. Екологічний напрям в художньому проектуванні костюма</p> <p>Тема 5. Мистецькі традиції історичного і народного костюмів у художньому проектуванні одягу.</p> <p>План. Теоретичне обґрунтування класифікації костюмів з елементами традицій історичного і народного костюмів. Копія або реконструкція історичного і народного вбрання у сучасному костюмі. Стилзація історичного і народного костюмів як творчий прийом в моделюванні одягу. Еклектика як спосіб формотворення в сучасному костюмі з елементами традицій історичного і народного костюма.</p> <p style="text-align: center;"><u>IV семестр</u></p> <p>Тема 6. Пластичні мистецтва як</p>	Лекція, самостійна робота	№ 2, 5,6, 8, 10 , 12 із списку обов’язкової літератури	2 4	5	6-12 тижні навчання
	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	№ 2, 6, 10 ,11, 12 із списку обов’язкової літератури	2 28 52	50	13-14 тижні навчання
	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	№ 5,6, 8, 10 ,11, 12 із списку обов’язкової літератури №1-10 із списку допоміжної літератури	2 12 28	40	15 тижнів навчання
	Лекція,	№ 7, 10 ,11, 13,	2	10	1 тиждень навчання

джерело натхнення у роботі дизайнера одягу. План. Відображення стилевих рішень архітектури в костюмі. Вплив живопису на образність костюмів. Твори декоративно-прикладного мистецтва як джерело натхнення дизайнерів одягу. Тема 7. Асоціативний метод в композиції костюма . План. Образно-асоціативний підхід до проектування костюма. Методи творчості: інверсія, аналогії, нових комбінацій. Етапи створення художнього образу.	практичні заняття, самостійна робота Лекція, практичні заняття, самостійна робота	16 із списку обов'язкової літератури № 5,6, 8, 10 ,11, 12 із списку обов'язкової літератури	12 24 2 12 28	10	2-3 тижні навчання
---	--	--	-------------------------------	----	--------------------

Модуль 3. Засоби художньої виразності композиції костюма

Тема 8 . Лінії в костюмі. План. Властивості просторової форми костюму. Силует. Закони зорового сприйняття; зорові ілюзії в костюмі: ілюзія переоцінки вертикалей, ілюзія переоцінки гострого кута, ілюзія заповненого проміжку. Конструктивні, конструктивно-декоративні; декоративні лінії. Членування силуету лініями.	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	№ 5,6, 8, 10 ,11, 12 із списку обов'язкової літератури	2 12 28	10	4-9 тижні навчання
Тема 9. Колір і фактура в костюмі. Аспекти кольору в костюмі . Фізіологічно-психологічний вплив кольору на людину. Оптичні ілюзії кольору. Колір і фактура тканини. Колір як засіб психо-емоційного впливу. Типи колірних поєднань в одязі	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	№ 1,6, 10, 12, 14, 15 із списку обов'язкової літератури	2 12 28	10	10 тижень навчання
Тема 10. Декор в одязі. План. Типологія одягового декору. Декор, утворений конструктивними лініями та драпіруванням (гофре, плісе), Декорування іншими матеріалами. Декорування деталями. Оздоблення фурнітурою. Вишивка. Аплікація.		№ 5, 7, 10 ,1 1, 12,16 із списку обов'язкової літератури	2 16 36	10	11-16 тижні навчання

Друкований малюнок. Перфорація матеріалів. Декоративні вирізи. Роль і функції декору в композиції костюма.					
--	--	--	--	--	--

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Шкала оцінювання: національна та ECTS			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C		
	60 – 69	D	задовільно	
	50 – 59	E		
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Залікову оцінку утворює сума балів за практичні роботи(100%) . Екзаменаційна оцінка – сума балів за практичні роботи, виконані протягом семестру(60%), і письмові відповіді та практичне завдання екзаменаційного білету(40%).				
Вимоги до письмової роботи	-			
Семінарські заняття	-			
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50% практичних завдань			

7. Політика курсу

Знання законів і закономірностей композиції костюма оцінюються через призму уміння студента застосовувати теорію на практиці ескізування костюма. Незважаючи на те, що кожне завдання передбачено виконати в певній техніці, студент може отримати високу оцінку, якщо не дотримається відповідності теми роботи і техніки ескізу. В композиціях важливіше продемонструвати креативність і уміння підбирати засоби художньої виразності ескізу. Завдання оцінюються у визначений термін. Студент може підвищити свою оцінку за умови, що на огляд практичних робіт представить кращу роботу, виконану самостійно. Якщо студент пропустив аудиторне заняття, практичне завдання виконує самостійно, опрацювавши рекомендовану літературу.

8. Рекомендована література

Базова

1. Алексеев С. С. О цвете и красках. М. : Искусство, 1964. 53 с.
2. Андросова Э.М. Основы художественного проектирования костюма . Челябинск: Челябинский государственный университет, 2005. 176 ил.
3. Бердник Т. О., Неклюдова Т. П. Дизайн костюма. Ростов-на-Дону, 2000. 448 с.
4. Ермилова В. В., Ермилова Д. Ю. Моделирование и художественное оформление одежды. Москва: Академия, 2001. 180 с.
5. Инкижинова В. Г., Павлова В.С. Композиция костюма *PDF* Учебно-методическое пособие. Улан-Удэ: ВСГТУ, 2006. 67 с.
6. Козлова Т. В, Моделирование и художественное оформление женской и детской одежды . Москва: Лег. и пищ. пром-сть, 1990. 320 с.
7. Козлова Т. В. Художественное проектирование костюмаю Москва: Лег. и пищ. пром-сть, 1982. 224 с.
8. Коровицький О. О.,Тканко З. О Моделювання костюма в Україні ХХ століття. Львів: Брати Сиротинські, 2000. 96 с.
9. Макогін Г. В. Основи проектування костюма: конспект лекцій з дисципліни «Основи проектування костюма» для студентів другого року навчання спеціалізації «Дизайн одягу» напряму підготовки 022 «Дизайн», ОКР «Бакалавр». Івано-Франківськ, 2015. 60 с. з іл.
10. Макогін Г. В. Основи проектування костюма: практикум для студентів другого року навчання спеціалізації «Дизайн одягу» напряму підготовки 022 «Дизайн», ОКР «Бакалавр» . Івано-Франківськ, 2015. 40 с. з іл.
11. Ніколаєва Т. В. Тектоніка формоутворення костюма. Київ: Арістей, 2005. 224 с.
12. Пармон Ф. М. Композиция костюма. Одежда, обувь, аксессуары: учеб. для студ. высших учеб. заведений— М. : Легпромбытиздат, 1985. 264 с.
13. Фернандес А., Ройг Г.М. Рисунок для модельеров М.: Арт-Родник, 2007. 194 с.
14. Хендерсон В., Хеншоу П. Цвет и стиль: Кладезь-Букс, 2006. 187с.
15. Blackman С. 100 years of fasion illustration. London: Laurence King, 2004. 386 s.
16. Hogarth В. Dynamic Wrinkles and Drapery Solutions for Drawing the Clothed Figure . New York, Hogarth Watson-Guptill, 1995. 144 s.

Допоміжна

1. Білан М. С. Український стрій, Стельмашук Г. Г. Львів : Фенікс, 2000. 325с.
2. Васіна З.О. Український літопис вбрання : Книга-альбом. Т. 2. ХІІІ– початок ХХ століття: Науково-художні реконструкції . Київ: Мистецтво, 2006. 448с.
3. Матейко К. І. Український народний одяг. Київ: Наукова думка, 1977. 224 с..
4. Ніколаєва Т. О. Український костюм. Надія на ренесанс. Київ: Дніпро, 2005. 320 с.
5. Стельмашук Г. Г. Традиційні головні убори Київ, 1993. 240 с.
6. Українське народне мистецтво: Вбрання/ Упор. Колос С. Г., Гургула І. В., Лобановський Б. Б., Плюскевич О. Т. За ред. К. І. Гуслистого. Київ: Державне вид-во образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР. 1961. 327 с.
7. Шевнюк О. Л. Історія костюма: навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 376 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <https://www.vogue.com/fashion-shows>
2. <http://www.dress-code.com.ua/>
3. <https://elle.ua/issue/new/> .
4. <https://fashionmagazine.com/fashion/>
5. <https://www.allure.com/>

Викладач

Макогін Г. В.